

AUSTAVINDEN

God jul - 2007

Austavinden

28. Årgang
Redaksjon 2005:
Martin Indregard
tlf. 76959621 eller
90772497
epost: martini@online.no

Arna Flønes
tlf. 76959620
epost: arna54@hotmail.com

Ingebjørg Eilertsen
Tlf 76959618
90125037
E-post; o.eilertsen@epost.no

Torgunn Olsen
Tlf. 76959640
Mobil: 97187286

Layout:

Anders Øgsnes
tlf 769 40448 og
909 86117
epost: adm@hildringstimen.no

Austavindens hjemmesider:

www.vidrek.no - Austavinden
Der finnes alle årgangene fra 1997
til i dag. - Etterhvert noen gode
gamle også., takket være Kjell Olav

Utgiver: Vidrek grendelag

Opplag: 110 eks., som er All
Times High for Austavinden.

Medlemskap i grendelaget og abonnement:

- Husstandsmedlemskap med
Austavinden kr. 150 pr. år
- Enkeltmedlemskap med
Austavinden kr. 100 pr. år
- Bare Austavinden (abonnement
og løssalg): kr. 75 pr. år

**NB! - Dere som betaler pr
giro/nettbank - Vær snill å skriv
betalers navn i meldingsfeltet. På
forhånd takk!**

**Redaksjonen ønsker alle lesere en
fredelig jul og et godt nytt år.
En spesiell takk til bidragsyterne.**

Lederen har ordet

Av Arna Johanne Flønes

Det går mot jul igjen og Austavinden`s redaksjon har hatt hele tre møter. I år er Ingebjørg Eilertsen på plass i redaksjonen igjen etter noen års opphold. Det er godt å bli flere og det var veldig trivelig å få ho Ingebjørg i lamme oss.

I høst har det vært stor aktivitet på grendehuset med lefsebaking en hel måned, damene i bygda har virkelig stått på. Det var forresten innslag av menn også, både Svein og Osvald var innom og prøvde seg. Osvald var i steikinga, mens Svein fikk dreisen på kjevlinga. Vi har egen reportasje om julebasaren.

Dame trimmen har tatt en pause i høst, da Anita har hatt mer enn nok med å være basargeneral. Så får vi se om det er interesse for å starte opp senere, hvis vår trener gjennom mange år fortsatt er villig til å ofre av sin tid.

Kraftverket

I Storelva var det nå i høst oppstart på minikraftverket. Det er Norkraft som er byggherrer, og Elvenes Transport og Maskin har oppdraget med anleggsarbeidet. I skrivende stund er de nå kommet et godt stykke med veien. For å slippe å flytte en lysstolpe ved Gunn og Torfinn sitt hus, ble veien lagt på andre siden av stolpen og ny vei ble laget som den reneste autostrada. Fire rør er lagt i elva i stedet for bru. På vinteren er det ofte mye is i elva som skrur seg og ødelegger alt som har vært brukt som

Det er ellers flott å registrere at det er starta veibygging i begge endene av bygda. Gunnar har jobba i flere år og har laga ny avkjørsel som flere kan koble seg på. Det samme holder Øystein på med. Man må kanskje begynne i det små for å få fjerne de livsfarlige avkjørslene.

Veibygging foregår også ved Storelva kraftverk, der det er full aktivitet. Det er allerede anlagt vei et godt stykke oppover, en vei som mange forhåpentligvis vil få glede av. Det er i dag 20. November, været er rolig og fint. Et tynt snylag ligg på bakken og det er -2 grader. Det kan gjerne komme mere sny, det gjør verden lysere. Austavindens redaksjon håper på ei fin førjulstid og ønsker alle sine lesere ei trivelig jul.

bru.

Hans Gundsersen dokumenterer utbygginga, på oppdrag fra Nordkraft. Det er pålagt minstevannføring så elva blir ikke borte, bare mindre. Og det sies at vannet som går inn i rørledningen til kraftstasjonen kan gi strøm til 7000 husstander årlig. Vi er spent på hvordan dette blir og at det ikke blir for store sår i naturen. Men noe må man jo regne med når så store maskiner går laus.

Smånytt fra bygda

MaryAnn og Gunnar har jobba masse med huset i år. Det er kommet en flott veranda på nersia. Så har de skifta utvendig panel på hele huset og har i tillegg fått malt huset. Fabelaktig.

På Brubakken har Arna og Kjell-Olav malt huset i sommer. Det pågikk under den værste hetebølgen, og for at

malinga ikke skulle koke, måtte de henge presenninger utapå stilasjen for å lage skygge.

17.mai ble feira i år og, men toget ble avlyst pga uvær. Det var bare 7-8 stykker som møtte opp i Gjerdhaugsvingen, og bare et par stykker som ville gå. Men på Grendehuset var det fullt hus og vi fikk ei

veldig koselig stund i lag

I år skal vi feire jul på Lillestrøm hos Theodor, Elin og Jørn André. Ønsker alle venner og kjente ei riktig god julehøytid og alt det beste for de nye året.

- Svein Yngve, Osvald og Ingebjørg.

Bursdagsbarn med runde daga

Bursdagsbarn med runde daga;

Kjell-Olav Ravn fylte 50 år 16. Februar, Karl Gunnar Bjerklund fylte 50 år den 11.september, Marion blir femti år 18.desember og Jostein ble

femti 5.september, Ingebjørg Eilertsen fylte 60 år den 9.februar, Karl Johan Johnsen i Sørvik fylte 60 år 19.

November, Jørgen Kongsbakk fylte 80 år den 5.januar, Olga Dahl fylte 80 år 1. November,

Lilly Kongsbakk fylte 90 år 29. August. Austavinden sender mange kilo med GRATULASJONER til hver og en.

Ny avkjørsel, tilkjørsel og oppkjørsel

Av Arna Johanne Flønes

Toril og Gunnar Hansen bor på Silvikhøgda, i mange år har de levd med en veldig farlig avkjørsel. Da riksveien ble opprusta på 70tallet ble den samtidig heva, og de mista da sikten over bakketoppen. Etter å ha opplevd mange nesten ulykker da liv kunne ha gått tapt, tok Gunnar affære. Han søkte veivesenet om å flytte avkjørselen. Etter befaring og oppmålinger, fikk han svar ganske kjapt med tillatelse fra veivesenet.

Så ble det mye steinkjøring. I ca to år kjørte Gunnar stein fra andre deler av tomta. Han la ned rør for drenering etter påbud fra veivesenet, og kjøpte mange lass med puk og grus som han fylte på.

Etter tre års arbeid med utallige arbeidstimer står nå 75 meter ny vei ferdig, og tilfredstillende alle krav som veivesenet setter.

Gunnar har med denne innsat-

sen trygga både sin egen familie og alle andre som ferdes i strøket.

Dette er starten på den nye bygdeveien sier Gunnar.

Sykepleierpraksis i Afrika

Den 3. januar 2008 setter jeg kurs for Tanzania i Afrika. Nærmere bestemt til et område nord i landet kalt Tanga, opp mot grensen til Kenya.

Dette vil skje sammen med fire andre fra kullet mitt i Narvik og 15 andre fra Norge. Til sammen er vi 20 siste års sykepleiestudenter som reiser nedover i 7,5 uker.

Dette oppholdet er et ledd i vår utdanning og skjer i regi av Norsk sykepleierforbund. Det er et pilotprosjekt der vi går inn i Tanzaniansk sykepleierutdanning og studerer på lik linje med de lokale studentene. Vi er da knyttet til sykepleierskolen i Tanga; NTC (Nurse Training Center).

Sammen med de lokale studentene, blir vi delt i ti grupper med to norske og 5-6 tanzanianske studenter på hver, og fordelt i forskjellige landsbyer. Vi skal bo på samme måte som innbyggerne. Her skal vi kartlegge og sette i gang tiltak i forebyggende helsearbeid over fire uker. Det kan for eksempel være å se hvordan tilgangen på rent vann er, hvordan toalettforholdene er ordnet, om det er gode levevilkår for malariamygg, se på hvor buskapen beiter, hygiene rundt matlaging osv. Vi skal i utgangspunktet ikke behandle. Dette er områder med liten eller ingen tilgang på helsehjelp per idag.

Det skal også nevnes at den tanzanianske sykepleierutdanningen er annerledes oppbygd enn vår. Derfor er de fleste tanzanianske studentene godt voksne, og mange har flere års erfaring i helsearbeid. Disse vil selvsagt være viktige ressurser for gruppene, med

Torgunn Olsen skal tilbringe de neste to månedene et stykke unna heimfjæra på Vidrek...

sitt språk, sin erfaring og kunnskap om de lokale forholdene.

Det arbeidet vi gjør skal dokumenteres og legges frem for lærerne ved den tanzanianske skolen, norske representanter og de lokale helsemyndighetene.

Den første uka i Tanzania, skal brukes til å bli kjent med hverandre og den tanzanianske sykepleierskolen. I tillegg skal vi planlegge og handle utstyr og mat vi trenger for å leve under oppholdet i

landsbyene. Mens vi gjør det skal vi være i nybygde lokaler ganske sentralt i Tanga. Her skal vi også være under siste del av oppholdet. Under de fire ukene i landsbyene, har vi også muligheten til å komme tilbake hit i helgene.

I september hadde vi besøk av rektor og viserektor ved den tanzanianske sykepleierskolen. De fikk et innblikk i den norske sykepleierutdanningen og et glimt av et høstlig Narvik. For oss ble det en smakebit av det som venter oss i Afrika.

I oktober var alle vi norske studentene samlet til et forberedende kurs i Oslo. Der var også to av de tanzanianske studentene, Godwin og Ducretia. De fortalte om skolen og området rundt Tanga, samt at de gav oss ei innføring i swahili. Ekspert Gunnar Hasle, gav oss ei innføring i tropemedisin. Utenom det var det to foredrag til; et av en mann som hadde med dette prosjektet å gjøre, og et av ei dame som hadde tilbragt store deler av livet sitt i Tanga. Disse fire dagene på kurset gikk sort sett på engelsk, i og med vi vil kommunisere på dette språket med de tanzanianske studentene og deler av den afrikanske befolkningen.

Ja, når dette er sagt, skal det også sies at vi er ganske spente. Selv om det er et land som er stabilt politisk, ikke det verste når det gjelder HIV eller tilgang på mat, er det annet klima og en annen kultur som møter oss. Der nede er det sommer på den tiden. Det er heller ikke alt for langt unna ekvator. Varme og anna bakterieflora, samt mygg som kan gjøre atskillig mer ugang enn ei nordnorsk sommermygg, er faktorer som vil utfordre oss. Vi vil også møte fattigdom, og anna helseproblematikk. Noe som sikkert vil oppleves sterkt. Men vi gleder oss til å treffe mange nye mennesker og oppleve nye og annerledes ting. Ikke minst få perspektiv

på tilværelsen og vårt fremtidige yrke.

Så langt har vi tatt mange vaksiner, søkt om visum, ordnet forsikringer og utstyr, jobbet for å finansiere deler av turen, men enda er det noen forberedelser igjen. Vi håper å få alt på plass innen vi skal reise!

I mellomtiden vil jeg ønske alle lesere ei riktig god jul og et riktig godt nyttår!

..og at det er skiføre når vi kommer tilbake 22. februar 2008!

Hilsen fra 3.års sykepleierstudent på tur til Afrika-

- Torgunn

Husker du den gang?

av Ingebjørg Eilertsen

..da han Einar Ravn lå nedfor land og stakk flyndre? Han var en kløppar å få det til. Trengte ikke lang tida før han hadde ei anselig hånk og mange mid-dagskokinga.

Flyndra var en utmerka fisk både til hverdag og fest, så mange var frempå for å få ta del i den juvelen.

Flyndrekassa var det en del av, - om ikkje i kvær manns eie. Husker at bestefar hadde den fortøyd bortom molloen, og at den var vertikaldelt. Om antallet var stort kunne det vel bli litt trangboddhet, men husker aldri at noen bodde seg i hjel. Dette var jo før fryseboksen blei å finne i alle hus, så oppbevaring av fersk flyndre foregikk der.

Når garnan var dradd og det

var større fangst enn dagens måltid, blei flyndra lagt i kassen, og da lå den "i sitt rette element" - sjøvann - til den skulle fortæres ved en seinere anledning.

Det hendte nok at det hadde vært tjuvpakk og forsynt seg før eieren fikk hand om fangsten og det hendte jo at flyndrekassen blei brukt til andre formål. Jeg har blitt fortalt at en som blei for sein til ferga over Skjomen, han tømte Henning sin flyndrekasse

for å skulle benytte den som robåt, - men resultatet var ikkje bra. Innholdet blei for tungt og bordbettan kom på ræk. Tjuven hadde levedaga i mange år etter den ferda.

Ja -ja, det var den gang - som fåar og fåar huske etter.

Kirkegårdsveien

Kirkegårdsveien har hatt forsømt vedlikehold fra kommunen i årevis. En gang iblant har det blitt fylt på grus, - som rant ut ved første regneling. Så var det å ause opp det som skogen hadde fått tildelt langsmed skråningene.

av Ingebjørg Eilertsen

at det var fullmåne denne dagen og det lovet godt for

værusikten og veiutsiktene fremover.

Men nå satses det. 25.oktober var det full fart i anleggsarbeidet oppfor Sommarfjøsbakkan. Jeg lunta oppover og fikk en prat med borrevognføreren. En trivelig kar som kalte seg Svein Arne Knutsen. Han fortalte innledningsvis at han var "en av vårres", nemlig sønnesønn til Einar i Smalnesbukta.

Han hadde bygd seg hytte i Smalnes, så han "hørte til" på våres side av Skjomen. Entreprenør for arbeidet med veien er Skjomen anlegg og Maskin v/Asle Laukvik på Elvegård.

Planen går ut på å sprengne bort bergknausen i nederste svingen og fylle ut så det blir bredere vei og større passeringmulighet. Likedan skal det breies ut videre oppover og kneiken oppafør senkes. Den har vært et problem for mange vinterstid.

Så skal det lages en skikkelig grøft langs hele veien, slik at vannet ikke tar med seg grunnen. Sprenginga skulle starte noen dager etter vårt besøk. Hele prosjektet skal være ferdig i løpet av november.

Værgudene viste seg fra den aller beste side denne dagen. Blå himmel uten en skydott og + 15°C kunne få enhver til å være glad. Svein Arne var i hvert fall det. Han poengterte

En hyllest til snille mainna

Av Arna Johanne Flønes

Skrevet etter en bytur 24.januar - 07, da eg etter å ha parkert i en bakke med handbrekket på, - opplevde at bilen oppførte seg "så rart".

At byen her e full a snille mainna - det opplevde eg nettopp her i dag. Da eg starta opp verka bilen så træg - eg fekk parkert i gate 1 - men skjønnte `kje det slag.

Da kom den første mainn`n, han hadde kjørt rett bak Han sa; hjulet ditt e frosset- kjør att og fram når gang så e det ingen sak.

Eg gjorde som han sa og eg fekk hjulet mitt i gang, Men det låste seg på nytt og inn på parkeringa ved taxien eg bilen "tvang".

Så ringte eg min egen mainn og sa sånn som det va,

Men han va jo på arbeid og kunne `kje kom fra.

Da plutselig en drosjemainn kom til og sa hør her;

Kjør under parkhalltaket - så hjelper de deg der!

Eg fekk no bilen med meg som slura på sitt dekk -

Og traff en kar så hjelpsom at eg skjønna `kje et "kvekk"

Han spyla på med varmtvainn, når liter gjekk nok med,

Før frosten heilt slapp taket - eg takka pent for det!

Moral;

Hvis girwiren e ødelagt og handbrekk settes på,

Da kan man på en vinterdag få trøbbel og må gå.

Men hvis du e i Narvik - der e det hjelp å få-

Der e det snille mainna som alltid veit ei råd.

Turistattraksjon

Av Arna Johanne Flønes

Hvis ferden skulle gå til sørlandet neste gang du skal ut å reise, har eg et lite tips om noe du bør få med deg. En liten turistattraksjon av de sjeldne. Det er husholdningskjøkkenet i Kristiansand. Vel - det høres jo ikke særlig spennende ut, men det er en liten perle av en butikk. Der finner du kompe, kompetter, vårull med malt svinekjøtt, varme fiskekaker, fiskesnitzel av grovhakka sei og lyr og lapskaus og fisk i veldig mange forskjellige varianter. Alt dette lages på produksjonskjøkkenet i tilknytning til butikken.

Butikken går så det suser, det er populært med "nylaga" ferdigmat.

For ca 1 år siden fikk butikken nye eiere. Men de videreførte heldigvis konseptet med å lage maten selv. De beholdt også Torild (søstera til Kjell-Olav), som har jobba der i 17

år, og som regnes som en del av opplevelsen med å handle der. Torild har også jobba i produksjonen og vet hva maten inneholder, det er viktig for den kresne forbruker. Butikken selger også potetkaker som blir levert fra et lite bakeri i nærheten. Det er et skikkelig nisjeprodukt som det går gjetord om. Potetlompene blir solgt med en gang de kommer i butikken. Folk søker kvalitet, og det får de i denne

spesielle lille butikken på sørlandet. Sånne butikker skulle det vært flere av rundt omkring.

1. desember åpner forresten bedriften en ny filial i Lillemarkens, i Kristiansand. Produksjonen vil fremdeles foregå på husholdningskjøkkenet, og Torild skal stå for opplæringen.

Ps. Vi testa kompettene da vi var innom - anbefales.

Storår for smågnagere

I vår da snøen forsvant var hver ei skråning perforert og boligmassen for små firbeinte enorm.

I sommer har vi ikke merka dem så særlig påtrengende. Men så kom høsten derimot med invasjon i fullt mangfold. Hver en potetåker og gulrot-seng har amputert lengde og størrelse på avlinga. Store områder ser ut som det er høstpløyd allerede før høstinga. Tufsete staudere og trær viser seg å ikke ha rotfeste lenger.

Største gnagerøkt var vel en totoms plank i garasjeporten som blei flisa opp i løpet av ett døgn. Velfødde lemen, skogmus i flere størrelser kryp alle steds. En må sjå seg nøye om før en plasserer føttern i skotøy som er forlatt ute en times tid.

På ett vis kan en sjå fram til frost og sny, da ser en mindre av dem med blåøya på høylys dag. Men - noen gleder seg - salgssted for musefeller og gift - der går salget strålende.

Ingebjørg

Et hytteparadis

Mange år er gått siden Ole Sørensen bygde hytte på Krøkebærneset. I de dager var det vel storkarslig å ha hytte på landet, - og han var jo stor og snill. Kona og han var som ønske-bestemor og -far. Jeg har så mange gode minner om koselige besøk hos dem når jeg gikk med kalvedrikka i gjerdet ved siden av hytta. Og så den følelsen å få sitte i den flotte bilen deres. Ikke hverdagslig opplevelse.

Etter hvert blei det datter deres, Åse, med sin Bjarne som overtok styringa der. Seinere blei de helsommerboende på hytta og pynta og stelte både inne og ute. De likte seg på sjøen og ofte kunne en se Bjarne i flyndrefisket. De var begge så dyktige med å lage ting i både tre og mykere materialer. Selv om Bjarne sin helse blei svekka de siste årene, var han ivrig å komme seg i snekkerbua si.

Etter som tida gikk, kom dattera deres, Britt Jorunn med familie, hjemover igjen og bruken av hytta blei større. Litt

utvidelse måtte da til.

For noen år siden begynte tanken om hyttefornyelse å formes til klare planer. Det tok ikke lange tida før ei herlig hytte sto ferdig. Den gamle blei fjerna. Og sannelig, i år står det et flott byggverk på tomta. Kolbjørn har omtrent flytta fra heimhusan og bare er der. En prektig garasje er også kommet på plass.

Slekt følger slekters gang, og nå er Britt Jorunn og Kolbjørn sine barn også brukere av hytta på Krøkebærneset.

I alle år har familiene Sørensen/Karlsen hatt et nærere naboforhold til bygdefolket enn andre hyttefolk. Tida har jo forandra seg på mange vis, og de faste søndagsbesøkene er slutt. Men vi gleder oss over å ha gode sambygginger.

Vi ønsker å gratulere Åse, Britt Jorunn og Kolbjørn med det praktfulle byggverket - paradiset på Krøkebærneset.

Ingebjørg Eilertsen

Ny Svingen-bok fra Kjetil

Kjetil Indregard følger opp suksessen med Jul i Svingen med ei ny barnebok: Svingengutta og sjokolademannen. Dette er den femte i rekka, og handler om foreldregenerasjonen til Linus og dem.

Og Kjetil har andre prosjekter på gang. Han har nettopp lagt siste hand på manuskriptet til en TV-serie om livet i et korpsmiljø som skal sendes til neste år.

Kombinasjonen av et ganske dårlig korps og en ambisiøs dirigent utløser mange artige hendelser og intriger. Vi er spent!

Dyrenytt

Kåre Bjerkelund har fått seg ny elghund.

Allerede har den forsøkt seg på sjølivet. Første gang gikk ferden rett ut på det blå hav, men det fulgte ikke noe skrekk med det. Nå er den fast mannskap "mannskap" på sjarken, så tradisjonen følges som før.

Toril Hansen har hatt besøk av hestetolk og tannlege til sine staselige ridedyr. Interessen for slike fagpersoner har vært stor, og det var velfylte timelister for konsultasjoner de dagene besøket varte. Service

er jo noe vi alle forlanger mer og mer av. Det blir etter hvert mer aktuelt for alle som har livets rett.

Det er jo ikke så verst for en gamp å få fiksa tanngarn og snakka ut om det som kanskje er vanskelig å få meddelt sine nærmeste, - og alt utført av staselige unge damer.

I Ballangen finnes det etter sigende en hestepsykolog, så de store firbente går lysere tider i møte, selv om de er innenfor Helse Nord sitt nedslagsfelt.

Synes det er svært bra at dyr også får hjelp om de strir med

skjulte plager. Før var det berre håplaust uskikkelig.

Ingebjørg

Uro i grunneierlaget

Et par store diskusjoner har prega grunneierlaget dette året. To store saker kommer derfor opp på årsmøtet - som for øvrig skal holdes 30.mars. Det ene er spørsmålet om hvordan overskuddet fra driften, i hovedsak penger fra elgvallet, skal fordeles. Styret er bedt om å se på om det kan finnes andre fordelingsnøkler enn bare skyldøre og areal som var alternativene da laget vedtok å bruke skyldøre, men som flere medlemmer har uttrykt sterk misnøye med.

Det andre er om laget skal kunne engasjere seg i andre ting enn bare utmarksnæring, for eksempel tiltak til felles nytte i samfunnet i bygda. Styret la fram et forslag om å endre formålsparagrafen slik at dette blir mulig, og det fikk klart flertall på et ekstraordinært årsmøte i høst. Men vedtaket må bekreftes på neste årsmøte for å være

gyldig.

En av de sakene det kan være aktuelt for grunneierlaget å engasjere seg i er veier i bygda. Det vil nok være en fordel dersom vi skal søke midler til veiprosjekter om grunneierlaget står bak. Laget ønsker også å begynne å avklare enkelte eierforhold til veier i bygda. Hvem eier Sjøveien, for eksempel? Da innmarka på Vidrek blei delt på 1860-tallet starta man med å legge ut sjøveien, g så blei den private innmarka lagt ut derifra. Så hvem er eiere nå? De opprinnelige gårdene fra den gang, eller bare de som lå inntil sjøveien? Og hva med seinere delinger? Her må nok juristhjelp inn, og det ønsker laget å skaffe.

I samme veiva er det ønskelig å få skikkelig klarhet i andre felles eierskap: hvem eier moloen og moloområdet?

Hvordan er eierforholdene på Øyan og Risøya?

Men når det gjelder sameiet på fjellet er forholdene nå avklart. Styret i grunneierlaget er også styre i fjell-sameiet. En av sakene som det er tatt tak i er å ordne med regulering av de 7 hyttene som fins i området, de fleste fra gammel tid. Det blir høyst sannsynlig lagt opp til at disse hyttene kan få et såkalt 'punkt feste', dvs. ei offentlig godkjent plassering på kartet. På nyåret blir det et medlemsmøte om denne saka.

Årets elgjakt ble gjennomført greit, og hele kvoten på 6 dyr ble felt. Det innebærer at grunneierlaget også i 2008 inviterer til elgfest. Hold av lørdag 9.februar til det, bygdefolk!

Martin Indregard

JULEMESSA

Olga ved takka - Det var ikke småtteri som ble produsert!

Av Ingebjørg Eilertsen

Den 10. november var dagen med D her i bygda. I 3 måna hadde det vorre forberedelsa på grendehuset, og enda lengre tida i heimhusan. Nål og tråd, strikkepinna og hekkelkroka, ull og pærle, dreibenk og høvel har vorre flittig i bruk.

Det var vist fram så mykje kreativitet blant bygdas innvånara og givergleden er stor hos mange.

Som tradisjon åpna dørene kl. 11.00. Det var i løpet av minutter trangt om plassen både langs salgsbodan og loddbøkene, for gevinstmengden og kvaliteten var virkelig på et høyt nivå. De aller fleste peila seg først mot lefseboden. I tillegg til fellesbaksten av "Viraklefsa" hadde ho Toril produsert en anselig stabel av den tykke, gode sorten, og det var sus i salget. Berit og Toril, som er helårsspesialister i lefsebakst, stod for salget, og der hadde flatbrødan også sin plass. Rønnaug hadde vært flittig

fotograf og ordna med å lage en kalender som hadde lokal forevigelse på hver måned. Likeså kunne en kjøpe jule/gavekort med vakre motiv fra bygda. En spesiell hilsen fra oss her til kjenninger hvor de enn er.

Kjell Olav hadde gjort et stort arbeid og lagt alle eksemplar av Austavinden på DVD, så den kan kjøpes for en billig penge, og er en storartet gave for de som vil mimre om "de svunne tider på lokal trykk."

Før var ulla nøttiggjort til læsta og votta og sådant mer. Men her har det blitt storproduksjon av flotte bilder, nisser, figurer av ulike størrelser og utførelse, dompapper og sitteunderlag. Randi har skjult sitt talent for å skape de vidunderligste kreasjoner med ulldotter. En kan nesten se for seg personlighet med både den ene og den andre. Det kunne godt være ei attåt-næring om ho ville bruke sin gudegave.

En durabelig stabel med røde hjerter som skal pynte

tallerken var på plass, hovedsakelig fra Olga O. sine hender, men både Berit og Marion hadde gjort sitt der.

Tida kan jo være knapp for alle, især for Antje som stadig er på farten for å hjelpe andre. Men ho hadde også i år laga blåbærekstrakt, - og den var virkelig velfyllt av kun det beste. Inge E-stoffer der må du tru.

Jostein hadde starta førsteproduksjon av julesild. Oppskrifta fulgte ikkje med, men han er jo en spandabel fyr, så den kan sikkert leveres åt den som ønsker det.

Og så alle strikkepinnene som hadde svinga opp med berg av lester, votter, luer, gensere, bukser, tøfler, vinflaskevarmere m/lue, grytkluter, nisser og - og - jeg minnes ikkje alt som blei bygg fram.

Sist - men ikkje minst - må tas med produksjonen av smykker og velduftende såper som søstrene Idun, Silje og Mari - alle Ravn - hadde stått for. Nydelig og prisverdig av bygdas yngre-som i grunnen er utfløtta!

Lotteriet bydde på mange flotte gevinster - over 50 i tallet. Fleire givere utenom bygda vår skjenket oss vakre bidrag, - og det er vel ganske fantastisk!

Mange timer, dager og måneder har vært brukt til å forberede denne messedagen, og så gikk den så fort!

Resultatet økonomisk var storveies, selv om besøkstallet var lavere enn for 2 år siden. Men vi rakk å få 80.000, og enda var det håp om 10.000 i tillegg på lefsealg.

Kjøkkengjengen var nok til

tider nokka vill i blikket og varm i trøya, men kaffe og munnfyll blei det på de som ønska det, og alle var gangfør når dagen var omme. Det er vel fantastisk at vår lille bygd med noen ildsjeler klarer å engassjere så mange til å møte frem på vært arrangement når det - som denne dagen - var 4 julemesser rundt om i nærområdet. Om vi kanskje mange ganger synes det er mye arbeid, - vi glemmer slitet når resultatet blir bra og vi har vært med å bidratt til å klare kravene som følger med å drifte grendehuset. Det gjenstår vel bare å takke alle de som gjorde det mulig å få til en slik messedag og få et så godt resultat.

Mangfold og mengder - Julebasaren på Vidrek har blitt en tradisjon som trekker folk langveisfra!

På terskelen til oljeeventyret

For Thor Ivar (Solberg) kan året 2008 bli et eventyr. Og det starta allerede i 2007, eller kanskje enda tidligere. Han er en av grunnleggerne av firmaet Arctic Spill Control.

De driver ikke med spillkontroll, men med oppsamling av oljesøl - spillolje. Gjennom samarbeid med forskjellige

iderike gründere og NORUT Teknologi har de utvikla en teknikk for å samle opp oljesøl ved å bruke mose som såkalt 'absorbent'. Metoden viser seg å være andre metoder helt overlegen. Mose suger til seg og holder på olje i en grad som ingen kjemiske midler kan. Men mosen må varmebehandles først, og på en slik måte at syrlighet og fuktighet (humid acid) bevarer.

Og nå begynner en forurensa verden å leite febrilsk etter løsninger mot oljesøl, både det som allerede er sølt og det som kan komme.

Så i 2007 fikk Arctic Spill

Control en Kort tid henvedelse fra en advokat for et oljeselskap i Romania som hadde funnet hjemmesida deres. Kort tid etter var Thor Ivar og medarbeiderne hans på plass og kunne konstatere ei forurensing uten sidestykke rundt oljeindustrien der nede. De endte opp med 4 store jobb-kontrakter, som hver vil ta flere år. Norges Utenriksdepartement meldte sin interesse for saka, siden de hadde satt av 1 milliard kroner for å hjelpe Romania og Bulgaria med miljøtiltak, spesielt opprensing etter oljesøl.

Og deretter kom Innovasjon Norge på banen. De har oppretta et stort fond under navnet 'Oljevern i kaldt klima' som blant annet skal stimulere til utvikling av 'non mechanical' metoder for oppsamling av

oljesøl. Produktet til Arctic Spill Control er av stor interesse, og da Austavinden snakka med Thor Ivar i november venta han besøk fra Innovasjon Norge for å studere metoden.

Arctic Spill Control har skaffa seg flere bein å stå på. De har fått enlisens for Skandinavia, Europa, Russland og Afrika på produktet Archeae Solutions, som er en kjemisk absorvent, til bruk under forhold der mose ikke kan brukes.

Med andre ord: Thor Ivar og de 4 andre som utgjør selskapet i dag har plassert seg midt i et smørøye, - for ikke å si 'oljeøye'. Miljørensing er garantert å stå i fokus i mange tiår, og oljeforurensinga gjennom hundre år er gigantisk, så perspektivene er uendelige. Så store at Austavindens reporter begynte å lure på om manko på mosse kan bli en bremse. Men Thor Ivar slår kjapt fast at naturen produser-

er 50 millioner tonn mose pr. år, og av det bruker man idag bare 0,02%. Tenk bare på Sibir, der er det tusenvis av mil med moseland.

Verden er mangfoldig. Hvem skulle tru at det gikk an å gjøre mose om til gull? Austavinden kan bare ønske Thor Ivar lykke til i den store og nyttige miljø-jobben han er i gang med!

Spillemann Hans

18 desember var Hans Gundersen gjest i NRK1 og 2 i Naturlig helhaften med naturfilm, og den siste filmen hans "Grenseløse ulver" gikk på luften. Naturfilmeren Hans er blitt landskjent. Men musikeren Hans fortjener også oppmerksomhet.

Hans forteller at det var mamma Karine som lærte 10-åringen de første enkle gitar-grepa. Seinere lærte han mer avanserte barré-grep og annet av 'storguttan' Dagfinn Larsen og Dag Indregard. Men det var først på grensevakt i militæret i , rundt 1970, at han kom med i ei visegruppe. I Oslo spilte han sammen med politi-kolleger på 70-tallet. I tida etter at han kom heim til Vidrek i 1981 var han med i to band. Ett av dem ble lagt godt merke til da de la inn et 20 min. Elvis-show med en syngende Hans i hvit elvis-dress. Så fulgte noen år der han opptådte aleine, helst i sluttalaga. Men nå synger han mest sammen med Terje Gunnar Woll. Og tidvis utvides gruppa med Pål Ellingsen og Veronika Munkvold.

Og så er han med i Sangvirkelaget, og en samarbeidskonsert med Boknakaran i 2006 førte til at Hans blei adoptert som halvveis ekte boknakar. Selv setter Hans stor pris på samarbeidet med Ragnar Olsen. I sommer var koret, Hans og Ragnar i Irland og holdt konserter i Dublin, Galway og Tubbercurry. Hans fikk bygd seg en banjo av Irlands store banjomester, Tom Curry, og øver nå flittig både

på den og den irske fløyta han kjøpte seg.

Så Hans Gundersen spiller på mange strenger. Hva det ender med, vet jo ingen i denne bransjen. Men vi blir nok å høre mer til musikken fra den karen.

Martin Indregard

Spontanteaterets historie Del 1

Av Arna Johanne Flønes

Denne bygda har en rik tradisjon når det gjelder teater. De som vokste opp her deltok i sketsjer og skuespill i forbindelse med juletreff og skoleavslutning. Det var også et aktivt ungdomslag i bygda, som videreførte den tradisjonen. Men skole og ungdomslag er for lengst en saga blott. I stedet har vi et Grendelag, og skolen er som kjent vårt Grendehus. Da Grendelaget skulle feire sin 10 års dag i 1989, ble det oppnevnt en underholdningskomité. Den besto av Lilly Kongsbakk, Osvald Eilertsen, Maryann Nordstrøm og Anne-Berit Søfteland Eidissen. Maken til underholdning hadde vel ingen sett på år og dag - stor suksess! Det ryktes også at skuespillerne hadde noen uforglemmelige øvingskvelder sammen i forkant. Men de ga seg dessverre mens de var på topp.

Så gikk det et par år, og Gunnar Hansen - brannmannen i bygda nærma seg femti år og ei storstilt feiring var i emning. Toril ymta frampå om at det var ønskelig med litt underholdning, og det skal ho ha, ho var ute i veldig god tid. Trur det var året før, sånn at vi hadde god tid til planlegging og øving. Det var litt prat om dette i bygda, men ingenting skjedde. Bursdagen begynte etter hvert å nærme seg med stormskritt. Dette var i april 1992.

Eg syns dette var litt ille, og ville nødig skuffe dem. Så kom eg da plutselig på en sang som ble dramatisert på en per-

sonalfest da eg jobba på "Skarpen". Den heita "Eventyr for de minste". Til det trengtes ei høne, en hane, en rev og noen som sang og spilte gitar. Det var forsøket verd. Så var det å få tak i skuespillere. Svein Ravn stilte som hane på øyeblikket, det samme gjorde Jan Røssås som rev. Å finne ei høne var derimot lettere sagt en gjort, bygdas damer sa tvert nei. Hadde ei dame fra Ankenes på trua, men ho var jo ikke bedt i bursdagen - så det blei så komplisert. Eg tenkte å skrinlegge hele prosjektet, for det var bare noen få dager igjen før bursdagen. Da ringte ho Gunn Larsen og lurte på om det ikke blei nåkka greier snart. Ja ho kunne godt vær høne, og sånn vart det (ho angra vel på at ho hadde sagt nei).

Det var da Perlehøne Rikke så dagens lys i Gunn Larsens skikkelse, da fikk Svein sin hanerolle og ikke minst Jan Røssås som Mikkel Rev. Alle fylte sine roller på en fantastisk måte. Vi øvde en kveld i Røssåsen. Så var det å sy kostymer i hundre, vi øvde muligens litt i salongen på grendehuset før framføringa. Braksuksess! Folk lå over bordene og flira. Hanen Svein flaksa opp på et bord. I ettertid skjønnte han ikke korsen han var kommet dit. Kanskje det rett og slett var jubelen fra publikum! Eg var den som skulle søng og spell gitar, men trur ingen verken kunne høre teksten eller brydde seg om den. For her var det skuespillere som fikk fram handlinga. Og folk var så sugne på underholdning, at jubelen ville

ingen ende ta.

Dette var opptakten til spontanteateret, som er våres eget bygde teater som vi e veldig stolt av. Det kjennetegnes med stor grad av kreativitet, og at det meste skjer i siste liten. Felles for alle opptredene som har funnet sted, var at "noen" får en ide, og så drar med seg flere. Et par øvinger hvis det er mulig å få til, syng av kostymer og så framføring. Etter hvert kan man si at merittlista er blitt ganske lang, for det er jo gått noen år siden 1992 fram til i dag.

Forestillingene har dukka opp sporadisk - ved behov kan man vel si. I neste års kapittel skal vi prøve å nøste tilbake og lage en oversikt over hva enkelte kreative sjeler har klart å få til for å glede sitt publikum. For publikum har alltid tatt godt imot det som har blitt servert. Det har heller ikke vært vanskelig å få tak i skuespillere. Bortsett fra på fjorårets "julekveld i skogen" da vi mangla han gamlefar, og Anders Øgsnes stilte opp uten en eneste øving. Men så ble det en fantastisk forestilling, ja en av de bedre. Mange av forestillingene er filma og finnes rundt om på diverse videokassetter, kan bli artig å se tilbake på når man sitter på gamlehjemmet kanskje! Men hadde ikke ho Gunn tatt ansvar og vært høne den gangen, så er det tvilsomt om det hadde vært noe spontanteater i dag. Vel det blir altså mer stoff om dette i neste nummer av Austavinden. Følg med.

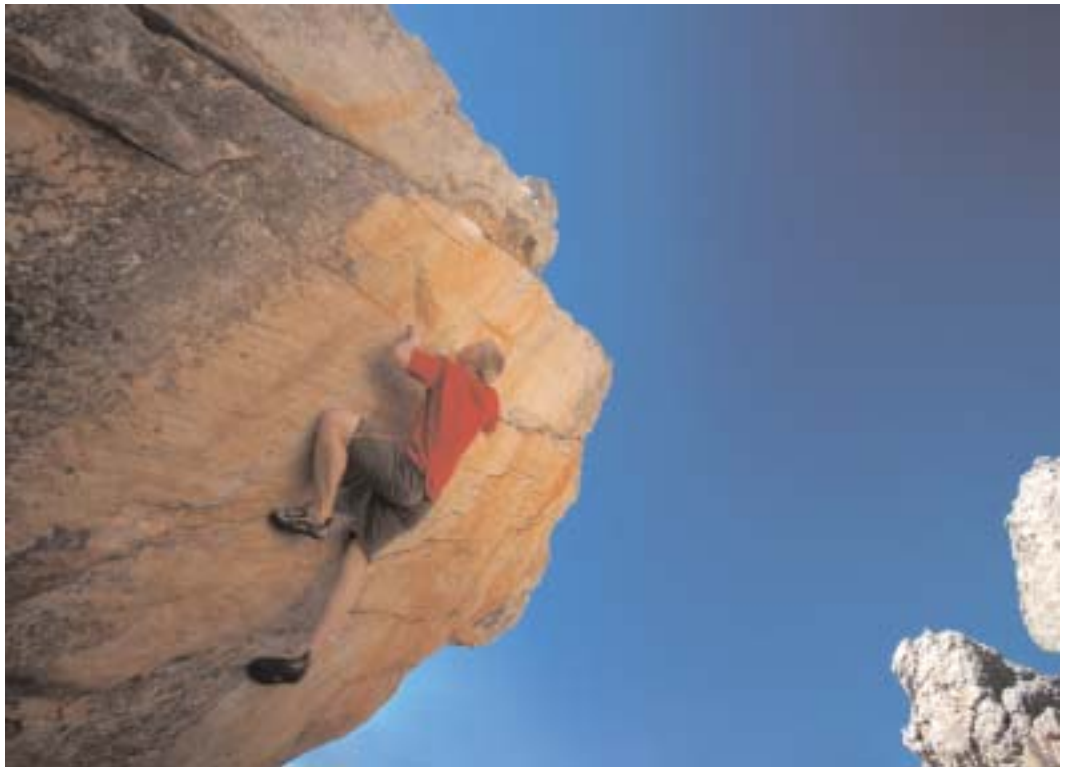

Klatring i Sør-Afrika

27 juni 2007 kl. 10.45, to timer etter at jeg hadde satt punktum for Sivilingeniørstudiet ved å levere inn Masteroppgaven min, satte jeg meg på flyet med kurs mot Rocklands i Sør-Afrika, kanskje det beste stedet i verden for klatreformen buldring.

I Oslo møtte jeg Thomas Flowers, en halvt svensk engelsk klatrekompis, som jeg skulle bo sammen med de neste fem ukene. På morgenen den påfølgende dagen landet vi i Cape Town. Der leide vi oss en bil og tok fatt på de 25 milene opp mot småbyen Clanwilliam som ligger på vestsiden av Sør-Afrika, en times kjøring fra kysten av Atlanterhavet. Der ble vi godt tatt imot av Eivind Wang og Anne Marie Ornbostad, noen venner fra Trondheim. De var allerede svært godt kjent i distriktet etter flere tidligere opphold i Rocklands.

Sammen kjørte vi tre mil videre på den elendige grusveien opp til vingården Alfa Farm rett nedenfor Pakhuis Pass. Denne vingården drives av et veldig hyggelig par, som leier ut to hytter på gården i tillegg til en del av hovedbygningen. På turen opp til Pakhuis Pass kjørte vi forbi flere av de mest utviklede buldrefeltene i Rockland, som River Side, Camp Ground, Road Side, Road Crew og The Fortress. Steinlandskapet vi passerte i solnedgangen var storslått med sine oransje-røde spektakulære sandsteinsformasjoner.

Viggo Bjerkelund på Orange Heart. Foto Eivind Wang

Tidlig dagen etter stod vi opp til et nydelig, men kjølig vær med knallblå himmel, svak bris og ca. ti grader, men alt kl. 11.00 var temperaturen oppe i 22 grader. Altså perfekt buldrevær. Buldring er en form for klatring uten tau på store steiner eller lave skrenter. Buldring er klatring i sin reneste form, siden alt fokus er rettet mot selve klatringen uten at det trengs noen form for utstyr annet enn klatresko. Få, tunge og teknisk svært vanskelige flytt (bevegleser) er karakteristisk for buldring. Et etablert buldreproblem (det vil si en naturlig linje eller "rute" på steinen) blir som regel navngitt av den første som bestiger problemet, i tillegg graderes gjerne problemet etter hvor vanskelig det anses å være.

Utpå dagen dro vi rett opp til Pakhuis Pass, som ligger ca. 1000 moh., og begynte på den 30 minutt lange gåturen opp til Road Side. Buldringen der var veldig bra, og med det menes det at beveg-

elsene på buldreproblemene er kule samt at steinkvaliteten med hensyn på bratthet og høyde er ideell, og at steinen ikke er for skarp. I løpet av dagen gikk vi flere flotte problemer, som for eksempel Orange Heart og Marys Roof. Og i løpet av oppholdet ble det mange slike dager med buldring, kaffekoking og skittprat. Miljøet vi vanket i kan mildt sagt sies å være internasjonalt, blant de ca. 50 klatrere som befant seg der var det representert mer enn 15 land fra de fleste verdensdeler. Blant dem var det også noen profesjonelle klatrere som har klatringen som levebrød, blant disse kan man trekke frem Bernd Zangerl som også bodde på Alfa Farm.

Buldreproblemer er som navnet indikerer vanskelige, og dersom man klatrer på grensen av sin egen kapasitet betyr det at det kan bli mange forsøk før man "går" problemet. I praksis betyr dette at man klorer seg fast til steinen til man faller av. Dette gjør at huden

på fingrene slipes av, og dette sammen med at musklene blir støle gjør at man ikke klatre hver dag. Typisk klatrer man en dag og hviler dagen etter i en godværsperiode. Dersom været var dårlig, tilpasset vi klatredagene etter værmeldingen.

Dårlig vær hadde vi ved flere anledninger. Det verste var en storm som gav 100 mm nedbør på under 8 timer, da var det relativt vått og flere av veiene i Rocklands ble vasket bort av flomvann. I perioder med dårlig vær, eller når vi skulle ha flere hviledager i strekk, tok vi turen til Cape Town. Der bodde vi fast hos de gjestfrie foreldrene til Justin Hawkins, Sør-Afrikas desidert sterkeste klatrer og for øvrig en av de mest energifulle og trivelige personer jeg noen gang har truffet. Han må oppleves og det lar seg ikke gjøre å beskrive han med ord. Tiden i Cape Town gikk med til shopping, restaurantbesøk, vinsmaking i Stellenbosch rett utenfor Cape Town og ellers litt vanlig sightseeing rundt omkring.

Klatringen stod hele tiden i hovedfokus selv om vi også gjorde mye annet på hviledagene. Blant annet kan det nevnes at det ble mye

matlaging, spesielt grilling av ulike typer afrikansk viltkjøtt (spesielt Springbok) fra den lokale slakteren. Vi ble til slutt så lei av grillet kjøtt, at vi til og med prøvde å grille pizza, dog med varierende resultat. En periode måtte vi daglig på sykebesøk til Thomas på sykehuset i Clanwilliams, etter at han som den første klatrer i historien falt ned fra en stein og fikk en solid afrikansk busk tvers gjennom underarmen, til alt hell fikk han ingen varige skader. I tillegg ble det et par fester som det trolig enda snakkes om i Afrika.

Jeg trivdes veldig godt i Sør-Afrika selv om ting som hverdagsrasisme, vold, fattigdom og HIV problematikken gjorde et sterkt inntrykk. Det er mye som kunne ha vært sagt om disse temaene i forhold til ting vi opplevde, men jeg velger å la det være. Uansett er det en ting som er sikkert, det blir garantert en ny tur til Rocklands i løpet av de nærmeste årene. Ellers vil jeg bare få ønske alle sammen en god jul og et godt nyttår!

Viggo Andre Bjerkelund

Rocklands med Road Side i bakgrunnen

Reisebrev fra Brasil

Trangen til å reise ut å se verden skulle endelig få bli virkelighet. Ravner er vel ikke vanligvis trekkfugler, men i år ble kalde november og halve desember byttet ut med varmere strøk.

Jeg og kjæresten min Henrik hadde pakket hver vår sekk, og med magen full av sommerfugler satt vi oss i bilen med kursen sørover. Dette var den 25.oktober.

Første stopp var Trondheim, derifra tok vi tog til Oslo. Etter ei lang og kald natt på Gardermoen satte vi oss på fly mot Lisboa i Portugal. Her loffa vi litt rundt i byen, hvor rundkjøringer på størrelse med hele Narvik sentrum og svære torg med statuer av tapre menn med et sverd i hånden på en steilende hvit hest var å se i hver himmelretning. Nå var vi virkelig på tur ut i den vide verden. Det var en deilig følelse. Men vi skjønte fort at dette

var noe annet enn Narvik sentrum. Noen av de første menneskene vi møtte i Lisboa var narkolangere utkledd som solbrilleselgere. Etter ett par dager var vi lei storbylivet, så dro litt nordover til Peniche. En liten koselig ferieby med mange streder. Her var vi på surfcamp. Etter å ha kjempet desperat mot bølgene, ble vi etter hvert så stabile at vi kom oss opp på brettet. I hvor mange sekunder er ikke verdt nevne, men etter

definisjonen var vi blitt surfere. Vi var heldige med været. Omtrent 20 grader og sol hver dag. Men her, som hjemme, går det mot vinter så våtdrakt var et must. Mye vil ha mer, så Brasil med 30 grader og oppover og ca. 28 grader i vannet lokket.

Etter ei mye varmere natt på flyplassen i Lisboa, befant vi oss på flyet som skulle frakte oss til andre siden av jordkloden. Flyreisen tok 8 timer, men det gikk ganske fort med Die Hard 4 i konstant reprise og diverse gratis drikkevarer.

Da vi ankom Salvador, var vi 4 timer etter norsk tid. Vi befant oss nå i en mye fattigere og farligere verden enn den vi tar for gitt hjemme. Her får man for eksempel bare ta ut 300 kroner av mini-

banken om natten fordi så mange blir ranet mens de tar ut penger(!), så vi har vært forsiktige og heldigvis er Henrik veldig sterk! Man må tenke seg om når man drar på stranden, for det er lett å bli ranet av småbarn som springer av gårde med vesker. Så dyre kamera og mp3-spillere er best å legge igjen hjemme.

Vi har ikke besøk favelhaen, som er den fattigste bydelen av Salvador. Men tiggere og fattige mennesker som leter gjennom søpla ser man overalt. Salvador har også en gamleby, der er det veldig koselig, men her er det mye kriminalitet. Man blir tilbydd stoff overalt, og det er mye veskenapping. Med små trange gater, må man hver forsiktig natter-

stid.

Vi har vært heldige så langt, men har enda noen uker igjen før vi vender nordover.

Vi bodde noen dager på gulvet hos et vennepar som bor her på heltid. Så vi ble tatt godt vare på og vist rundt i byen. Etter hvert flyttet vi inn i egen leilighet og kjøpte oss surfebrett og hengekøye. Da var alt klart for livsnytning.

Har også vært en uke i Itacare, en gammel fiskelandsby, 7 timer sør for Salvador med buss. Der var det typisk "manjana" stemning og mange hengekøyer. Så der roet vi helt ned og bare surfet og koste oss.

En av de første dagene i Salvador dro vi til en dyrepark midt i byen. Det var hjerteskjærende å se de stakkars dyrene sperret inne i de minste burene vi hadde sett.

Tigere og løver hadde kun et lite murbur på maks 15 kvm. Aper er også og se i byens strømlendringer og trær. Og i Itacare når vi satt å spiste på en restaurant kom en liten ape hoppende bort til bordet vårt. Den var sulten. Vi matet den og som takk hoppet den opp på skulderen til Henrik og vi fikk tatt bilde. Det var en morsom opplevelse og vi hadde fått vår første venn i Itacare. Og flere venner skulle det bli, i Itacare bodde det mange hyggelige norske studenter og vi møtte også en og annen backpacker som kunne engelsk.

Ellers håper vi på å komme oss mer rundt på småturer, til en øy like utenfor byen og til en nasjonalpark litt lengre inn i landet. Men for nå har vi hatt det veldig travelt med å nyte livet i solen.

Hilsen Silje og Henrik

DEN "NYE" ØVERSTUA E GÅTT OPP I RØYK

Tirsdag 16. oktober 2007 brentes det stort bål på Vidrek. Nyhuset som Gudrun og Karl Olsen med familie flytta inn i St. Hansaften 1951, brann ned til grunnen.

No var dette en styrt brann. Det vil sei at han Ivar Ravn som var siste eiar, baud det fram som øvingsobjekt for Norges Brannskole i Tjeldsund. Huset var i dårlig forfatning, og det ville ha blitt svært kostbart å sette det i stand til den standarden vi krev av bolighus i dag. Brannskolen greip muligheten og møtte opp med et arsenal av brannbilar og ca. 20 branneleva som skulle øve sæ i røykdykking m.m. Huset blei brent ned systematisk. De gjekk laus på rom etter rom i 2. etasje, tente på og sløkte, tente på og sløkte igjen. Etter kvart blei det tent på i romman nede, ilden åt sæ gjennom ytterveggen og slo opp på taket. I løpet av ca. 4 tima var dette staselige huset gjort om til en glohaug.

Undertegna var utskremt medarbeidar fra Austavinden. For meg som gjekk ut og inn av dette huset store dela av barndommen, var det med blanda følelsa æ bivåna dramaet. Må jo innrømme at det var fasineranes å følge med i prosessen, men først og fremst opplevde æ det som makabert og forferdelig trist. Det er nåkka som blir feil når hus du huske blei bygd, saneres. Ann-Elise og Steinar

som var de yngste av ungan i Øverstua, var lekekamerata og bestevenna til oss ungan på Indregard. Det gjorde at det var vel ikkje ein krok i huset æ ikkje kjente. Mangen time blei tilbrakt oppe på kvesten med dokkeleiking, utkledning og andre ting unga kan sjå gang i å bruke et slikt rom til. Æ sto og mintes og kjente på kor godt det var å komme inn i kjøkkenet hos ho Gudrun. Vi ungan opplevde at vi alltid var velkommen der. Rommet var stort med vindu både ned mot sjøen og opp mot skogen. I den smalaste delen som vendte nedover, foregjekk det tradisjonelle kjøkkenarbeidet; matlaging og oppvask. I øvre delen der det var større plass, var kjøkkenbordet det sentrale møblet. Her benka familien sæ om matbordet, og her heldt han Karl til med garnbøtinga og ho Gudrun med ulikt handarbeid. Spesielt huske æ henne der ho satt med rokken. Ja, slik kunne æ arbeide mæ

fra rom til rom liksom ilden gjorde, men det vil no føre for langt.

Ikkje rettar æ minnes, hadde ho Gudrun og han Karl plana om også å bygge fjøs på øversida. Men tidene endra seg. Vilkårane for å drive jordbruk blei dårligare, de sjølv drog på åran og gammelfjøsen fra 1800-tallet (eller tidligare?) fekk klare sæ så lenge de hadde dyr. Fjøsen og eldhuset blei reven på 80-tallet. Den gamle Øverstua som de flytta fra, er blitt sett i stand og har fungert som feriebolig for han Oddvar med familie i fleire tiår. Det er det vakre røde huset på nersida av E6.

Når æ no passere forbi på vegen, velger æ helst å sjå nedover. Det er blitt et tomrom etter "nyhuset". Æ kontakta han Ivar for å høre om hans plana vidare. Jau, han har no vurdert forskjellige alternativ. Han kan tenke sæ å bygge et

mindre hus på eiendommen, og nemnte spesielt en type som markedsføres som Saltdalshytte, men som har mykje av preget til det gamle nordlandshuset i sæ. Etter det æ forstår, har han ingen konkrete plana pr. dags dato, men han har akkurat fått godkjenning fra kommunen om legging av kloakk. Jørund Lindgren på landbrukskontoret i kommunen opplyser at boplikten som var en av forutsetninga da gården var på salg, fortsatt står ved lag. Det er berre gitt utsettelse.

Det huset som gjekk opp i røyk, var typisk for landbruksbebyggelse frå den tida det blei bygd. Arkitektonisk hadde det klare trekk fra de gamle nordlandshusan med den avlange formen og rom som låg på tvers av huskroppen, slik at lyset kom fra to motståanes sider. Det må betegnes som et tap for bygningsmiljøet i grenda at det er blitt borte. Æ og fleire med

mæ ser fram til at det kjem opp et nytt våningshus på gården, og at folk bosette sæder. Det er fleire grunna til dette:

1. Vi er så få her i grenda at det er tragisk kver gong et hus blir ståanes tomt eller blir borte.
2. Dennan gården er en sentral del av kulturlandskapet på Vidrek der sporan etter fes-

karbonden si virksomhet fortsatt er tydelig. Det er viktig å ha dette i mente når ny bebyggelse utformes og plasseres. På nersida av vegen er mykje av den gamle bygningsstrukturen bevart (ære være han Terje som sette mellastufjøsen i stand etter Narve sine herjinga for 2 år sia). Han Anders og ho Sølvi slo an en god tone da de

Kåre og Helge Ravn er gått bort.

av Ingebjørg Eilertsen

Den 25.oktober kom budskapet at Kåre var sovna inn, 84 år gammel. Gjennom mange år hadde helsa vært dårlig. De siste par årene tilbragte han på sykehjemmet. Han var jo all si tid en omsorgsperson og familie og

venner stod han nær. Mesteparten av sitt liv bodde han på Lødingen og ferga var hans arbeidssted. Selv om han forlot bygda her tidlig var han alltid opptatt av det som skjedde og gledde seg over besøk og kontakt med bygdefolket. Helge gikk bort i vår etter

mange år med skrantende helse. Han nærma seg 80 år. Kåre og Helge bodde jo vegg i vegg og hadde samme arbeidsgiver. De fulgtes i mangt og er nå begravet ved siden av hverandre. Vi minnes dem begge med fred.

Ørn i hopetall

Da Anna og Jørgen forlot Skoghågen og Lundnesset, da fikk ørna det for seg at den overtok boplikten der. Her om dagen oppdaga vi at det nærmest blei solformørkelse,

og grunnen var at 5 ørner i flokk hadde et oppgjør rett over hustaket. De har det visst bra i sitt bofellesskap, for nye kull vokse frem.
- Ingebjørg

Jonas vil bli sjømann

Av Arna Johanne Flønes

Jonas kom flyttende til Virak som 9 åring, sammen med mamma Monica og brødrene Raymond og Håvard. En berikelse for bygda som begynte å bli fri for unger. De flytta inn hos Totto i "Båsenhuset" som dette huset blir kalt på folkemunne, etter at en tidligere sjømann - Karl Olsen bodde der i mange år. Men de som bygde dette huset var Konstanse og Rolf Olsen. Alle hus har sin egen historie. Jonas har valgt å gå sjøveien. Det er jo ikke så vanlig lenger å velge sjømannsykker, men det trengs fortsatt gode sjøfolk i dag som før i verden.

Da Jonas gikk på ungdomskolen på Ankenes, ble det opprettet et nytt valgfag som het kystkultur. Det valgte han i 9. Klasse. Jonas forteller at en del av årsaken til at han valgte dette faget, var Totto's engasjement i kystlaget, der Jonas

ofte var med og jobbet på en av lagets båter.

Valgfagklassen dro forresten til Kabelvåg med fembøringen Hildringstimen som avslutningstur. Etter ungdomskolen søkte Jonas seg til Fiskerifagskola på Gravdal, linje; nautisk navigasjon. Og 16 år gammel reiste han til Lofoten og flytta på hybel. Nå er han i gang med andre året der, og har planer om et liv på sjøen. Til våren skal han ta kystskippereksamen. Så trenger han 30 måneders fartstid, før han etter planen kan ta fatt på en 2-årig utdanning som dekksoffiser. I sommer hadde han sommerjobb hos Ivar Hågensen som driver turisttrafikk på Ofotfjorden. Jobben besto i alt fra vedlikehold -til å få kjøre

båten. Han fikk prøve det meste, og det ga en god erfaring. Dessuten stortrivdes han om bord.

Austavinden heier på Jonas og ønsker lykke til med sjølivet.

Til minne

Margit Røssås

19.mars gikk Margit Røssås bort, 95 år gammel. Hun kom fra Klubbvik i Skjomen. Som vanlig i hennes oppvekst, lærte hun tidlig arbeid på gård, og hun var en arbeidssom og sterk gårdbruker. Med alderen kom også sykdom, og hun flytta til byen på Solborg. Hun var ofte å se på lange, daglige mosjonsturer med sin gåstol. Etter hvert måtte hun flytte på alders/sykehjem og tilbragte mange år der, både i Narvik og i Bjerkvik. 19.mars sovna hun inn på Narvik sykehus. Fred med hennes minne.

Randi Renså

Mange av Austavindens lesere har nok hatt Randi Renså som lærer ved Ankenes ungdomsskole. Hun blei alvorlig syk høsten 2006 og døde 23. mars i år.

Oddvar Olsen

25.august kom den triste meldinga at Oddvar Olsen var gått bort, 75 år gammel. Vi hadde håpa han skulle komme seg til Øverstua i sommer. Hjerteplagene hans var stygge, men han trodde på bedring når han fikk satt inn pace maker. Men dessverre. Han døde på Rana sykehus.

Oddvar var som sola. Han hadde alltid et smil og ønska å være til glede for alle han møtte.

Det er et stort savn hos oss som fikk være hans nære naboer hver sommer i mange år. Vi minnes han Oddvar med glede.

Ingebjørg Eilertsen

Lefsebaking

av Ingebjørg Eilertsen

2.oktober begynte største arbeidet i forbindelse med julemessa. Berit laga deiger nesten på samleband, og så stod en lystig gjeng klar med kjevlene.

Det høres ut som maskinpis-toler i bruk når en iakttok sere-monien utenfra, - og det var

det mange som gjorde.

Over 400 timer blei brukt på produksjonen, og da var ny rekord passert. Vel 1500 smurte tynnlefser var salgsklare.

Det var sannelig tre hyggelige mannfolk som også prøvde seg på kjevling og steiking, og det fungerte bærre godt.

Den som var aller mest ivrig,

ho Olga på sine 80 år, møtte opp først og holdt ut lengst. Olga D og Gunvor, 80 og 78, var just ikkje ulikar. Tydelige bevis alle tre på at løsten driver verket. De har jo alle erfaring med at det bør ytes i fellesskapet om en skal nyte av godene som er tilgjengelige. Det var en stri tørn som gav både stive nakker og skuldre, lange armer og ryggverk, - men vi hadde jo en god følelse når det hele var unnagjort.

Siste bakedagen blei viet flatbrød på tradisjonelt vis. Mange munner fikk nyttiggjøre seg det også på basardagen og i tida som kommer. Randi hadde heve sæ rundt og tatt fram juleoppskriftene og laga smultringer. Så adventa har allerede begynt med smak-sprøver av sorten hos mange som har tradisjonene i behold.

En liten julehilsen fra oss på Kleiva i Sortland

Endelig kom vi hjem fra Kina 3 august med vår lille datter Siri Helene, etter en utrolig lang adopsjonsprosess (2år og 8mnd).

Etter hjemkomsten har vår lille rukket å bli et skikkelig viltert lite sjarmtroll som hadde sin første bursdag 28 november.

Vi vil ønske han far, slekt og alle Austavindens lesere en riktig GOD JUL OG ET GODT NYTT ÅR.

Hilsen Siri Helene, Helge og Line.

Fiskelykke eller godt haill? Gevinster på julebasaren

Vi rodde oss ut på Ofotfjorden.
Det var om morgonen tidlig.
Sola skinte og fjorden blenkte
og bygda låg der så stilig.
Men rundt oss rulla det mykje nisa,
så her får vi nok ikkje flisa
av hverken torsk eller hysa.
"Vi får skifte plass," sa han Jens,
mens han rodde og balte.
Så æ i full fart oppatt snøre halte
då det brått rykte voldsomt i stonga
så æ fór baklengs att i ronga.
Snøret i fart ut av båten renne,
og Jens ser snart ka som no vil hende,
så han åran hive og stonga trive
og sakte men sikkert snøret oppatt drar,
æ får beskjed om å ha kleppen klar,
for så sant som æ Grete heite
over ripa kjem det ei kveite.
SMS-meldinger fra båt til slekt og venner går,
for ei kveite på 5 kilo på stong
er det ikkje kvart år æ får!

God jul og Godt nytt år til alle!

Fra Grete og Jens

1. Setesdalskofte: Edith Pettersen
2. Kasserolle 2,5 l: Elin og Jørn Eilertsen
3. Dukke m/seng og utstyr: Lovise Johnsen
4. Sett m/lldfaste former: Per Røren
5. Vaffeljern: Toril R. Hansen
6. Kaffefat i sølv plett n/stett: Arne Løchen
7. Strikket sjal: Arild Normann
8. Strikket bukse og jakke str 2: Liv Marit Olaisen
9. Kakefat: Rønnaug Indregard
10. Hvit heklet løper: Årun Ravn
11. Sengesett: Einar Mortensen
12. Tivet ladder: Kristian Løchen
13. Brodert løper: Egil Pettersen
14. 2 kg multer: Ingunn Wiesinger
15. Rød duk: Oddvar Liljebakk
16. Barnegenser: Synnøve Solvang
17. Juleservise: Solveig Didriksen
18. Lekesykkel: Judith Bruksås
19. Kaketine til tårnkake: Merethe Kjølstad
20. Russelester: Tove Enevoldsen
21. Treserveringsfat: Lisbeth Thon
22. Trelysestake: Torfinn Tollefsen
23. Trelysestake: Sikke Marie
24. Innrammet bilde: Lise Arnøy
25. Innrammet bilde: Tobias Bjørnstad
26. Håndklær: Synne og Sigve Johansen
27. Fruktkurv: Marius og Anne
28. Fruktkurv: Jostein Hansen
29. Rømmekopp og smørkurv: Rønnaug Indregard
30. 3 sekker ved: Richard Angel
31. 2 lyslykter: fam. Anita Ravn
32. Tulipanvase: Henny Andreassen
33. Verktøysett: Maria Olsen
34. Blomstervase: William Røssås
35. Fruktkurv: Gerd Røssås
36. Julenisse: Tove Arntzen
37. Termokopper: Inger Marie Angel
38. Kikkert: Martin Rygg
39. Skjærfjølsett: Einar Mortensen
40. Lommelykt: Ronja Bjerkerud
41. 2 trebakker: Lisbeth Løchen
42. Barnegenser: Rønnaug Indregard
43. Heklede stjerner: Elin Karlsen
44. Silkeputetrekk: Camilla Åsli Holm
45. Verktøysett: Kristian Bjerkelund Olsen
46. Rizzasett: Asta Brattli
47. Skjærfjølsett: Berit Olsen
48. Hvit hekla duk: Idun Ravn
49. S taklamper: Anton Andreassen
50. Matte: Kristoffer Bjerkelund
51. Genser: Edel Hansen
52. Fruktkurv: Andrea Ulvik
53. Azalea: Arne Kr. Jørgensen
54. Stjernebordlampe: Idun Ravn
55. Juleduk: Anita Martinussen
56. Løper: Hildur Lind

Krassin-historien

LITT HISTORIKK OM SALTVIKFJELLET OG SALTVIKSMÅVANNAN

Saltviksmåvannan var uten fisk helt frem til begynnelsen av 1920 åran. En innflytter til bygda, Johan L. Johansen skaffet yngel fra Narvik Jeger og Fiskeforening.

I midten av 1920 årene begynte man å fiske, da hovedsakelig med garn. Fisken var da ca halv kiloet.

Ønske om båt meldte seg, men kapitaltilgangen var heller liten. Det ble til at ungdommen i bygda snekret i hop en båt, nærmest en kasse. I de dager var det en russisk isbryter som het "Krassin" som var på leiting etter Nobile ekspedisjonen. Så ved sjøsetting fikk den heimsnekkra kassen navnet "Krassin".

Øverst i Hersjebakken under Malmhågen stod ei brakke etter glimmerdrifta. Den stod på en av grunneierne i Saltviks eiendom, men ingen grunnleie var betalt på masser av år. Brakka ble da anset som grunneiernes eiendom og ble da gitt til ungdommen i bygda for nedring og flytting (andre vers i Krassinvisa).

"Krassinheimen" ble bygget i 1930, en fin sommer, skogen stod grønn på fjellet 30. mai da hytta var kommet under tak.

De som var med å satte opp "Krassinheimen":

Kristian Kristiansen, Hans Kristiansen, Bjarne Ingebrigtsen, Reidar Ingebrigtsen, Hans Hansen, Herbert Kristiansen, Harald Kristiansen, Ragnar Krstiansen, Einar Hansen, Sverre Hansen, Asmund

Ingebrigtsen, Kåre Hansen og Ivar Frantsen.

Krassinvisa er i hovedsak skrevet av Einar Hansen og Reidar Ingebrigtsen.

KRASSINVISA

Melodi: Rett som ørnen stiger

1. Rett ved Rånkeipen ligger Krassinheimen
På den grønne sletta der midnattsola skein
Bjørkeskog i prakt står om Krassin vakt
Bjørkeskog i prakt står om Krassin vakt

2. Jeg husker første gang vi beslutningen traff
Vi omgikk hele loven - ja alle paragraff
Alle sang i kor, her er nok av bord
Alle sang i kor, her er nok av bord

3. Det var ei mange dager før hytta stod ferdig
"Mønsåsen" va kommen og "kainna" ho va go
I midnattsol og sang, vi varma toddivann
I midnattsol og sang, vi varma toddivann

4. Køyene sku prøves om de var sterke nok.-
Fra Virak vi inviterte en liten pikeflokk
Køyene prøven sto - Krassinguttan lo
Køyene prøven sto - Krassinguttan lo

5. Men vi har ei dessverre fått noe til WC
Vi under åpen himmel må derfor "huke oss ned"
Men hva kan det formå - bare å la gå
Hva kan det formå - bare skit - la gå

6. Krassin kan fortelle om skøy og glade skratt
Om flørting og om elsking, rundt busker og i kratt
Visa den e go, krassinguttan lo
Visa den e go, krassinguttan lo

Fortattet i mai 1930, hovedforfatter opplyses å være Reidar Ingebrigtsen.

Historikken og visa fikk Svein Ravn av Karstein Ranseth i Rånbogen. Det sies også at pikeflokk som ble invitert til Krassin var Virakpiker.

Kanskje noen av de eldre på Virak og Saltvik kjenner til historien og kan komme med flere opplysninger.

Krassin finnes fortsatt, men er i sterk forfall. Den er åpen for alle og ligger fantastisk fint til i terrenget, med en flott utsikt innover fjellet og mot Kongsbaktinden. Den burdes tas vare på, kanskje et lite framtidig samarbeidsprosjekt mellom Virak og Saltvik ?

Den Nobile ekspedisjonen som det henvises til i historikken gjelder en italiensk polfarer som strandet i isen med luftskipet "Italia". Han var skipper og konstruktør for luftskipet "Norge" og var med da Roald Amundens krysset Nordpolen i 1926, men da fikk Amundsen all honnør. En av isbryterne som deltok i redningsforsøket het Krassin. Roald Amundsen deltok også i redningsforsøket etter Nobile, men omkom. Nobile ble reddet og forsatte med sine ekspedisjoner.

Videreformidlet av Svein Ravn

Dyretolk og behandling på hest

Så er det tid for ny Austavind og Ingerbjørg spurte om jeg kunne skrive noe om hest og dyretolken som var her i høst. Jeg og Kathrine driver en hesteaktivitet litt utenom det vanlige. Fordi det meste av spesialkompetanse på hest befinner seg sørafor, fant vi ut av vi inviterer dem hit til oss.

Vi har f.eks hatt salmaker her oppe to ganger for å tilpasse saler og stoppe dem om. Piet Bakker fra Nederland er her tre ganger pr år. Han er en uhyre dyktig trener i dressurridning og med lange tøyler, og har treninger rundt om i norden og ellers i europa - og på virak. Etter hvert har det tullet på seg med både trenere og andre med kompetanse på hest.

Toril og Maddi trener dressur med lange tøyler

Den 16.-18. oktober hadde vi veterinær Ellen Smedling her, som også har utdanning innen

akupunktur, kiropraktikk og tenner på hest. Sammen med henne kom også dyretolk Sissel Grana fra Horten. Vi endte faktisk opp med 40 konsultasjoner på hest og hund i løpet av disse tre dagene. Det ble en pusslespill uten like for å få dette til å gå opp, siden dyretolken skulle "prate" med dyret forst slik at det kunne få behandling etterpå av Ellen.

Når det gjelder tannbehandling foregår dette på Narvik

Dyreklinikk, som har lagt alt godt til rette for oss. To av hestene måtte ha råtebehandling, dvs. at den harde substansen på tanna var borte, og i steden var det en grøt av betennelsesmaterie som forårsaket skikkelig tannpine. Hestene fikk i allerfall hjelp og en mye bedre hverdag etterpå. Ellen er her og behandler hester 3-4 ganger pr år.

Dyretolk Sissel hadde 20 klienter, fordelt jevnt på hest og hund. En av hestene, som hadde en "samtale" med Sissel, hadde nettopp flyttet fra "Brasethstallen" i Håkvik og opp til Håkvikdalen. Han poengterte til Sissel at han savnet "sjøhuset" og ville gjene tilbake dit.

Hestene våre fikk seg også en prat med Sissel og jeg var spent på hva som ville komme. Jeg var litt skeptisk i utgangspunktet, men jeg ble bra forbauset. Det kom fram ting som Sissel ikke hadde mulighet for å vite og hun

JULETREFESTEN PÅ GRENDEHUSET

FREDAG 28. DESEMBER KL. 17.00

TA MED NISSEPAKKE OG MATFAT.
KAFFE OG BRUS SERVERES.

TA MED FAMILIE OG VENNER
OG GODT HUMØR
OG SANGSTEMME!

ALLE HJERTEG VELKOMMEN!

kjente ikke til noe om hestene våre fra før. Maddi fortalte at hun hadde en del smerter i kryss og bekken, noe hun har fått kiropraktisk behandling for, og det er et svakt punkt og det formidlet hun. Jeg ba om å få vite noe om da hun ble operert i Harstad for ett år siden, men det eneste hun ville si var at hun hadde hatt mye ondt, men at det var bra nå. Hun hadde imidlertid vært ganske "full" og "ør", så hun hadde nok vært ganske dopet.

Under operasjonen fikk hun halve juret fjernet og hadde en tøff periode og var ganske dårlig. Like før vi skulle hente henne hjem gikk hun i sjokk pga medisiner og det var så vidt de berget henne. Hun var til behandling der i tre uker. I samtalen med Sissel sier hun at det er gøy å trene og hun beveger seg "veeldig elegant". Hun er flink og kan sine ting, men er litt sjalu på Prince, da hun synes han er svært dyktig i det han gjør. Hun har et stort ego og om meg sier hun: "at du gjør så godt du kan!!!". Så jeg synes bokstavelig talt at hun er ei "oppblåst merr". Da Piet var her og trente i september, konsentrerte vi oss om å få henne stabil på tøylen. Hun har tendenser til å gå med hodet for høyt og da bruker hun ikke kroppen sin rett. Maddi kommenterte treningen med at "det var gøy når treningsmannen vår var her". Han var stolt av henne og fikk henne til å gå med nesen ned og flytte forbeina rett, og det var akkurat det vi gjorde. Maddi fortalte at hun ikke likte å reise, men hun går likevel inn på hengeren. Så sa hun videre at hun "vil ha mer kontakt med jenta vår" Kathrine, for hun kan godt

komme inn i boksen for å prate, og så gå ut igjen, for hun trenger også litt privatliv. Hun vil også at Gunnar kan være med når vi trener, for det er han ikke.

Maddi kan være sur og grinete, så jeg spurte hvorfor. Hun sa at det var bare sånn hun var, "litt sær", men det var ikke myntet på meg og ikke noe å bry seg om.... Hun beklaget sterkt at hun skadet meg, det var ikke meningen, og det visste jeg. Hun var veldig trist for det som hadde skjedd, og da Sissel formidlet dette rant det tårer på Sissel. Maddi skulle sparke til Prince, da han skulle inn på banen, der hun måtte vente alene til vi kom. Prince vred seg unna sparket og Maddi traff meg i handa. Vi ble visst like overrasket begge to og vondt var det.

Prince fikk også en samtale med Sissel. Han kalte Maddi for "mor" og presiserte at det var han som var sjefen av de to, selv om at det hadde holdt hardt noen ganger! Han er ganske avhengig av henne og er veldig fornøyd når de får være i lag.

Hans filmet mens Sissel var her, så det skal sendes på Norge Rundt i løpet av året. Jeg pratet med en del av de andre heste- og hundeeierne som Sissel hadde kontakt med, og de var veldig fornøyd med samtalen. En av hundene hadde fått en valp inn i hjemmet sitt, og sa at den likte ikke den "lille banditten" som var kommet i huset. Det var alt for mye styr og ståk med den.

Hunden vår, Bærta, synes Marius kunne prate mer med

henne når han kommer på besøk. Han kunne gå bare rett inn uten å hilse på henne, når hun var ute i band. Nå er hun fornøyd og hun får den kontakten hun vil ha. Bærta "fortalte" at hun er plaget med halsen - vi ser dette, men veterinærene finner ikke ut hva det er. Ellers har hun en del plager i krysset og venstre skulder/forbein etter at hun ble påkjørt. Hun har også fått kiropraktiskbehandling og blitt mer bevegelig etter det. Hun ønsker også veldig gjerne å få fortsette "å gå på jakt etter store dyr". Bærta fortalte også at hun bor sammen med en "lurvepus", som elsker å ligge på varmt underlag og gjør det ofte. "Lurvepus" har mye større frihet hjemme. Hun kan gå flere steder og ligge der hun vil. Bærta sa hun var glad i katten, men det var ingen bestevenn.

Hilsen Toril

Mer veinytt

Lillann og Øystein Johansen på Krøkebærnese har i høst starta med ny avkjørsel til E-6. De får nå utkjørsel i lag med Olga Dahl. Et storartet arbeid hvor sikkerheten blir ivaretatt på en bedre måte.

Året fra naustporten

Dette året har på mange måter vært et hvileskjær for Hildringstimeaktiviteter. Vi har hatt de tradisjonelle turene våre, og hatt en mengde oppdrag, men det har vært en liten pause i den videre utviklinga.

Hildringstimen kom tidlig på havet - Lofotfisket skulle vi ha med oss. Imidlertid gjorde stormen i Lofoten denne uka sitt til at turen endte på Skarberget med landligge resten av sesongen. Senere ble det Vestfjordseilas som seg hør og bør. Denne ble utvidet til en ukes tur sammen med tre andre fembøringer og storåttringen "Skinnyfyken", som for tida huserer i Kongsbakknaustet. 35 mennesker - voksne og unga var på tur sammen. Dette var den absolutt beste væruka i sommer, og det er unødvendig å fortelle for en idyll turen ble. Vi brukte naturhavner langs hele yttersida av Vesterålen, og seilte hjem igjen via Sortlandsundet, Raftsundet og heim igjen. En klinkende flat Vestfjord med 30 dirrende varmegrader i lufta...

I vår ble Stornaustet tildelt 200.000 fra Sparebankens Kulturfond. Denne summen og 100.000 til skal brukes som egeninnsats for investeringstilskudd fra Innovasjon Norge. Hildringstimen og naustprosjektet er blitt dradd inn i deres prosjekt "Innovative Opplevelser", som en av 18 opplevelsesaktører i Nordland. Der skal bygges felles merkevare og et opplevelsesnettverk

i Nordland. Hildringstimen er den eneste av aktørene i nettverket hvor flytende nordnorsk kystkultur er produktet.

Etter en runde med vurdering av fornuftig lokalisering av landstigning nær naustet, har jeg nå valgt å sette i gang reguleringsarbeid for å få til en steinpir ved naustet. Slikt arbeid er kostbart. I skissene som er påbegynt, tar jeg derfor også høyde for eventuell utvidet byggeaktivitet på området ved naustet. Atkomst fra vei kommer også til å være nødvendig, så det vil også tegnes inn med et par alternativer. Jeg håper å kunne få starte opp i arbeidet løpet av våren/sommeren. I mellomtida kjører vi arrange-

menter i naustet, og Hildringstimen får tidlig sjøsetting. Allerede i uke 6 begynner vi seilaser for Volvo's testkjørere som kommer for å se vinternordland. Senere blir det igjen Lofottur med gode venner.

..Også i år gikk oppsettinga som en lek. Dette til tross for at vi var uten motor. Ei halv dorg åpenbarte seg som årsaken til vanninntrengning i gearet med påfølgende lager-skjæring... (Se bildet under)

Ny leietaker i Kongsbakknaustet

Kongsbakknaustet stod ikke lenge tomt før nye leietakere banka på naustdøra. Denne gangen var det Narvik Kystlags 34 fot og hundre år gamle storåttring, "Skinnyfken" som ville inn.

Skinnyfkens historie startet i Rana for 102 år siden. Deretter gikk reisen til yttersida av Lofoten, der den ble funnet i naustet sitt midt på 70-tallet av folk fra Vikingskipmuseet i Roskilde. De tok med seg to båter som skulle brukes til forskningsseiling. Imidlertid trengte de bare en. Denne ble kalt "Ranen".

Den andre, Skinnyfken, blei solgt til et lag i Stavern, som har hatt den siden. Da Narvik Kystlag fikk høre om den, stod den sterkt til forfall på en parkeringsplass der. Vi fikk reist penger til innkjøp og restaurering, og er i dag den garantert den vakreste 102-åringen i Nordnorge! Skinnyfken har vært flittig brukt i år, og var med både på Vestfjordseilasen og uka etter, der vi seilte rundt hele Langøya i Vesterålen.

Nå pleier den altså vintertilværelsen i Kongsbakknaustet. Oppsettinga gikk smertefritt. 14 sterke kystlagsmedlemmer tok tak, og bar den rett og slett i hus...

En storåttring er et majestetisk skue, og er ikke mye mindre enn fambøringen. Skinnyfken er 6 fot mindre enn Hildringstimen. Her rigges den ned før oppsetting i kongsbakknaustet

Det var et ikke ubetydelig antall timer kystlagets medlemmer la for dagen i sin iver for å få den ærverdige båten restaurert. Nesten 200.000 kroner ble lagt på bordet av folk som ønsket båten restaurert. Det var Kai Linde på Rognan som påtok seg å lede medlemmene gjennom arbeidet med bytting av dårlig ved.

Når man her ser resultatet på vei inn mot målpasering under Forbundet Kystens landsstevneregatta, er det ingen som angrer på innsatsen!

Motor for alle penga

Av Arna Johanne Flønes

Øystein Bjerklund er nylig fylt 22 år. Han er ferdig utdanna rørlegger og jobber i en bedrift i byen. Det er vel ikke helt uvanlig at gutter liker å mekke bil, men Øystein gjør litt mer ut av det.

Han har en hobby som tar all hans fritid. Her er det motor for alle penga. Han er skikkelig motorgal, og liker seg veldig godt i garasjen med et eller annet prosjekt på gang.

Allerede som 12 - åring begynte interessen å vokse. Først var det mopedmekking og så utvikla det seg til bilmotorer. Da han fikk sin egen bil og ble en "råner", kom han etter hvert i kontakt med andre lidenskapelige bilentusiaster. En av dem hadde kjøpt seg en "dragster", og det fattet Øysteins interesse. Etter hvert ble de fire stykker som samla seg rundt denne bilen. Øystein var i kraft av sin kompetanse på bilmotorer en viktig

bidragsyter. For denne "dragster'n" skulle delta i dragrace, og da måtte motoren være i tipp topp stand. Øystein er arvelig belasta som har en far som omtrent er verdensmester i sveising, og har også lært seg kunsten. Og det kommer stadig til nytte.

De var fire stykker i starten, men nå er det tre gutter som jobber sammen som et team, Marius, Per-Åge og Øystein. De har til og med registrert

seg i Brønnøysund-registret. Kameratskapet og miljøet rundt dette prosjektet med bilbygging er veldig viktig mener Øystein. I fjor satte de inn ny motor, det vil si de satte inn en motor fra en Volvo Amazon og fiksa den så den kan gå 10 ganger så fort. Den motoren de hadde fra før akselererte fra 0 - 100km/t på 3,2 sekund. Denne skal visnok ha dobbelt så mange hestekrefter. Det høres farlig fort ut. Men det koster penger å bygge bil. Øystein anslår at det

vil koste ca 70 000 å få laga girkasse og andre deler som tåler denne kraftige motoren. De lager det meste sjøl, men noe tegner de og får laga andre steder.

Det er en dyr hobby, de tjener ikke penger på å dra på billøp. Det er bare utgifter. Det arrangeres dragrace forskjellige steder og de har vært i Piteå og på Finnsnes. Løpene kjøres på en bane som er som ei flystripe, rett fram og full gass. Bilen er veldig lav, den som kjører sitter nesten helt nede på bakken. I år har det ikke vært så mye reising, men de har mye å jobbe med.

Øystein tilbringer som sagt mye tid i forskjellige garasjer, og er også medlem av Am Car klubben. Akkurat nå bygger han om en bil hjemme på Virak, som han kan selge en gang når den blir ferdig. Så hvis du skal ha tak i Øystein - leit først i garasjen.

Austavinden ønsker lykke til med både dragster'n og andre bilprosjekt i tida framover.

Fra Ole Olsens Skattkammer:

Kirkeskikken i gamle dager

Da det kom kirke på Ankenes, blev konfirmasjonsskole og konfirmasjon overført hit. Før den tid måtte konfirmantungdommen til Evenes. Derfor er flere av våre fedre og forfedre fra Virak konfirmert i Evenes, ja også vigd og gifte der. En kjenner ikke enkelheter, men ungdommen måtte innkvarteres, og våre fedre berettet om at de bodde og stelte seg i "bårstua", et hus som tilhørte prestegården. Her kunne "innerbygdingene" og "sørbygdingene" stelle seg med mat og flinad, både før og etter gudstjenesten.

Vi som er født i århundreskiftet minnes vel best konfirmasjonshelgene og konfirmasjonsskolen på Ankenes, både det vi ble fortalt, og det vi sjøl opplevde. Konfirmasjonsskolen var fra gammelt av 4 uker, og enda i 1912 var det 4. Men i 1915 var det blitt 3.

Konfirmantbarna fra Virak og ellers blev innkvartert hos Ankenesfolk. Det kunne være både 2 og 3 i hvert hus. Barna var utnisset heimefra med mat og sengklær. Skoledagen blev delt mellom prest og klokker. Det var jo kristendomskunnskaper som blev testet av presten, og klokkeren gav leser i bibelhistorie, katekisme og salmevers. Presten hadde bibellesning, tolking og testet hva barna hadde lært og forstått av kristendoms læren i det hele tatt. Med andre ord om de var modne for konfirmasjonshandlingen.

Det var også sløyd for gutter

og piker. Klokkeren hadde guttene, og en lærerinne hadde pikerne i handarbeid. Guttene lærte selvfølgelig om snekkerarbeid og stell av verktøy.

Fra Virak var det å ro til kirka og det samme fra de fleste andre bygder, og konfirmasjonshelga var både søndag og mandag. Mandag var altergang.

Det var alltid en hel flåte som stevnet til Ankenes, robåter i forskjellig størrelser. Treroringer, firroringer, råseilere og sneseilere. Konfirmasjonen var som regel sist i juli, og var det solblankt og stille, en real godværsdag, var det en masse folk samlet, nærmere som til et større kirkestevne. Fra Virak var det som fra andre plasser. Enten var det en enkel familie med sin tororings nordlandsbåt eller spissbåt, eller en slog seg sammen på en firroring, alt etter vær, vilkår og velstelte båter i bygda.

Da motorbåter kom i bruk, også på Virak, blev det mer samlet utfart, kanskje mer moro for de unge å ta på kirketur. Når man reiste til kirken så var en jo i sine beste klær og puss, og i motorbåten berget en jo dette bedre. Da slapp man som i robåten, å ha andre klær å reise i.

Ofte blev de 3-4 ukene på konfirmasjonsskole for mange, knyttet vennskap som varte livet ut.

Fra fjerntliggende bygder som

Sørskjomen og Elvegard reiste en ut til Ankenes på lørdag for å være sikker på at vær ikke kunne hindre å nå fram på søndag. Men da det blev kapellkirke på Elvegård og i Bjerkvik, var dette over.

Dette med konfirmasjonsselskap har visstnok gammel tradisjon i bygda. Da blir det bedt slekt og venner. Fadderne er faste gjester i dette festlige laget. Og gaver blir gitt. Både penger og andre verdigjenstander. Konfirmantselskapet er blitt en av de store familiefester.

Like får Albert ble syk og døde. kom han med 200 handskevne sider etter sin far, Ole Olsen (1900-1978). Jeg tok jobben med å få ordene ned på datamaskinen, og fikk overrakt Albert et eksemplar av den ferdigskrivne "boka" på sykehuset like før han døde. å ha denne teksten på data gjør det enkelt å "klippe/lim" inn teksten i passende anekdoter til glede for alle Austavindleserne. Det er virkelig god kunnskap Ole har delt med oss, spesielt med take på at denne infomasjonen sannsynligvis ville ha vært glemt ellers.

Fra de gamle album:

Tante Petra på Amerikatur

Tante Petra - Petra Olsen - senere Kristiansen, var en tur over dammen. I familien Olsens gamle fotoalbum fant vi noen bilder og noen ord til hennes søster Magda fra hennes tur "over there".

Kjære Magda

*Her skal jeg sende dig et bilde,
Det er nu ikke rigtig godt men så
er det nu så meget at du kan få
se at jeg har det bra. Ja Magda
du kan nok tro at jeg skulle
synes det vil ha været morsomt
aa få et billede av dere der
hjemme. Slutter så med det håp
at dere må ha det godt alle sam-
men, de kjære ..(noe er skrevet
utenfor bildet) Skriv snart*

Kjærlige hilsener søster Petra

*Dette er et av Mr Grulds hus ute på Long Island. Det er jeg og
Ullas lille pike der sitter på trappen*

SKRIV TIL AUS- TAVINDEN!

Vi ønsker som alltid at det kommer noen ord fra utflytta bygdefolk, - det ville vært så trivelig om noen tok seg tid å lage en skrivelse hvor dere holder til, hvordan hverdagen og alle omgivelsene fortøner seg der DU er. Msange er farende nfolk nå til dags, og det er alltid spennende og hyggelig å høre skildringer fra reiser i den store verden. Det er i Austavinden som i Fremover, - det kreves ikke gode språkkunnskaper, ingen krav til rettskriving og det er ikke de største nyhetene som er på forsida.

Nye verdensborgere

Marthe

Marthe Larsen kom til verden 1 juni 07. Ho va 4135 kg å 50 lang. Han storebror å ho mamma å han pappa e kjempeglad i ho lillesnuppa som nu e blitt så stor og aktiv. Vi i Traneveien ønsker alle lesere en rikteg God Jul.

Maria

Maria kom til Renate, Leif Erik og storebrødrene i Ballangen

Nytt familiemedlem, og flere til virak. her er et bilde av Kevin Solli og hans lillesøster som ble født 13.11.07. Nå er vi alle kommet til Virak. Hilsen Frank, Anita, Kevin og lillepia

Telefonliste for bygda 2007

Navn	Telefon	Mobiltelefon	Epost
Bjerkelund Øystein		41621009	
Bjerkelund, Alf-Harald og Randi	76959671	91726124(AH) 97673056(R)	
Bjerkelund, Kåre	76959627	95424770	
Brink, Arne og Gerd	76959635	99407242(A) 95882964(G)	
Buckman, Antje	76956963	91139014	
Dahl, Olga	76959614		
Eidissen, Gaute	76959553	91515557	vidrek@start.no ge@smiavekst.no
Eilertsen, Ingebjørg og Osvald	76959618	90125037(I) 99033401(O)	o.eilertsen@epost.no
Flønes, Arna Johanne	76959620	41573648	arna@virak.no
Gundersen, Hans og Ragnhild		95198609(H) 95069 470(R)	hansgun@senswave.com
Hansen, Geir Erik	76960119	99306121	
Hansen, Gunnar og Toril Ranheim	76959642	93851011(G) 91134493(T)	
Hansen, Monica	76959636	41474742	moppa2k@hotmail.com
Hauan, Marion	76956912	99745486(M)	
Indregard, Martin og Ingrid How		90772497(M) 41557932(I)	martini@online.no
Indregard, Rønnaug	76959643	99165924	rindre@online.no
Jensen, Trond	76959663	99018996(T)	jen.san@c2i.net
Johansen, Lill Ann og Øystein	76959252	90937667(Ø)	krekenes@start.no
Larsen, Agnar		48024557	
Torfinn Larsen og Gunn	76959632	90726025(T) 91154217(G)	torfinn@c2i.net
Nordstrøm, Mary-Ann og Gunnar	76959684	98674540(M) 41452729(G)	
Nygård, Gunvor	76959645	90576113	
Olsen, Berit	76959640	92293352	
Olsen, Olga	76959659		
Olsen, Torgunn	76959640	97187286	
Jon Martin Overvåg og Liv	76959646	91371873(JM) 96238642(L)	
Pettersen, Vera Ravn		95242549	
Ravn, Alma	76959651		
Ravn, Anita Didriksen og Svein	76959661	94838916(A) 47285686(S)	g-ravn@c2i.net
Ravn, Børge Johnny		90542874	
Ravn, Kjell-Olav	76959620	90997316(K)	kor@virak.no
Ravn, Mari	76959661	48105493	
Rønning, Brita og Embret	76959644	90785535(B) 97652883(E)	
Røssås, Gerd og Jan	76959622	41638457(G) 97513070(J)	
Sand, Per	76959674	91629085	
Sandvold, Unni	76959663	92602928	jen.san@c2i.net
Sjøseth, Mads Iben		99007049	
Solberg, Thor Ivar Morten	76959636	41474741	thor-ivar@askas.no
Solli, Frank		90934296	
Solum, Anita	76960119	99306116	anita.s@epost.no
Søfteland, Anne Berit	76959653	95883423	aberits@gmail.com

Ha en fredelig jul og et godt nytt år!

Dette bildet kan godt stå som illustrasjon på hva vi kan få til om vi står sammen i bygda og har felles mål. Vi retter en kjempetakk til de som var med og stod på!

Redaksjonen